

LENKAI NEBEPAKELIA KOMUNISTINIO REŽIMO SLĖGOS

Lenkų tauta visuomet buvo dinamiška ir revoliucinga. Ji atkakliai kovojė dėl laisvės carų laikais, ji suruošė keletą žymių sukilimų: 1831, 1863 m., ji ir dabar keletą kartų priešinosi komunistinei diktatūrai. Tai, kas įvyko š.m. gruodžio viduryje Lenkijoje galima laikyti normaliu lenkų tautos politiniu žygiu, revoliucine uvertūra.

Kas vertė lenkų liaudį pasipriešinti dabartinei valdžiai? Tai dvi pagrindinės priežastys: ūkinė ir politinė. Komunistinės Lenkijos ūkis išgyveno ir dabar atsiderė dar į didesnę krizę. Nors W. Gomulka, KP bosas bandė liberaliau tvarkyti Lenkijos ūkį, tačiau vis tiek žemės ūkis nusmuko: ūkininkų vaikai ėmė bėgti į miestus, į pramonę, o senieji nebepajėgia prigaminti ūkininkų gėrybių, kad aprūpintų kraštą maistu. Valdžia, norėdama išmaitinti savo gyventojus, ypač priversta 2,2 milijonu tonų javų išvežti iš užsienių. Dviejų metų blogas derlius ir blogas ūkinis šeiminkavimas pridūrė Lenkijai apie 30 milijardų zlotų nuostolio. Todėl komunistinei valdžiai nieko kita nebeliko, o tik pakelti žemės ūkio produktų kainas. Paskutiniu metu valdžios įsakymu ir buvo tai padaryta. Šitai kaip pakilo kainos: jautienos kilogramas 1969 m. kainavo 30 zol. dabar kainuos apie 35, kg. kiaulienos 42 zol., dabar -- apie 49 sl., kg. miltų -- 6,70 pzl., dabar -- apie 8 zol., kg. duonos -- 5 zol. dabar -- apie 6,5 zol., pieno litras kainavo 2,70, dabar -- apie 3 zol. Kaip Lenkijoje kainos pakilo ilgesniam laikui bėgant, galima spręsti iš šio pavyzdžio: vištienos kilogramas 1953 m. kainavo 26 zol., o pernai -- 43 zol. Turint galvoje, kad lenkų valdininkų, darbininkų ir intelektualų uždarbiai nėra dideli, suprantama, kad lenkų masės yra labai nepatenkintos dabartiniu ūkiniu šeiminkavimu. Pvz., uni-

STEPAS VYKINTAS

versiteto profesorius už dirba 7.000 zol., bet jei jis nori nusipirkti televiziją, jis turi mokėti 11.000 zol., o jei nori įsigyti lenkų gamybos fiatą, jis turi mokėti 200.000 zol. Zloto perkamoji galia: už 100 zol. galima Lenkijoje tiek nusipirkti, kiek JAV maždaug už 3-4 dolerius. Suprantama, kad lenkų masės, nebepakeildamos ūkinio sunkumo, išėjo į gatvę reikalaujamos duonos ir laisvės.

Nemažiau svarbi ir politinė priežastis. Lenkija jau 25 m. yra valdoma komunistų partijos diktatūriškai. Jos valdymo sistema yra Maskvos modelis. Vyriausias krašto valdovas - diktatorius yra partijos generalinis sekretorius. Kas jis bebūtų, jis vis tiek turi laikytis Maskvos nustatytų politinių gairių. W. Gomulka buvo bandęs pasipriešinti stalinizmui, tačiau buvo nušalintas iš valdžios, o į ją grįžęs pajuto, kad valdžios duona yra pelninga ir negalima priešintis Maskvai. Taip jis ir liko ištikimas Maskvos satelitas, diktatūrininkas. Dėl psichologinio karo motyvų Lenkijoje neva veikia laisvesnis seimas. Jis renkamas 18 m. sulaukusių piliečių 4 metams. Jį sudaro 460 atstovų. Dabartiniam seime yra 255 komunistų atstovai, 117 ūkininkų partijos, 39 atstovai Demokratų partijos ir 49 beparyviai. Tačiau nekomunistinės lenkų partijos ir beparyviai yra komunistų viršūnių kontrolėje. Rinkimai vyksta visai panašiai, kaip Sovietų Rusijoje, visos partijos eina vienu sąrašu, piliečiai neturi teisės išstatyti ir rinkti kandidatus, kurie jiems demokratiškai priimtini. Tai gi, politinių laisvių Lenkijos pilietis tiek pat neturi, kiek ir Sovietų Rusijos.

Todėl visiškai suprantama, kad Lenkijos gyventojai, ypač buvusių vo-

kiškų žemių, Dancige, Gdynioje, Gdingene, Stolpe, Stettine, išėjo į gatvę protestuodami prieš dabartinę valdžią ir reikalaujanti politinių teisių ir ūkinio, ekonominio gerbūvio. Išėjo ne tik studentai, bet ir uostų darbininkai, net moterys. Kilęs Dancige maištas kasdien plėtėsi į kitus miestus ir apėmė vis didesnes nepatenkintųjų mases. Lenkijos komunistinė valdžia į savo gyventojų maištą reagavo labai brutaliai. Šiam maištui malšinti buvo pasiųsta ne tik policija, bet ir kariuomenė. Riedėjo triaukščiai bolševikiniai tankai. Moteriškė su mažu vaiku buvo tanko sutraiškyta. Apie 20 žmonių neteko gyvybės, apie 300 žmonių buvo sunkiai ar lengvai sužeisti. Dabar žurnalistas Anderseenas, kuris norėjo stebėti įvykius, buvo policijos suimtas, iškratytas ir išvartytas iš krašto. Jis Dancige paskelbė, kad maištas lenkų policijos ir kariuomenės buvo taip orutaliai malšinamas, kad būtų didžiausia gėda tai parodyti televizijoje. Taip pat ir švedų žurnalistas buvo lenkų policijos persekiojami ir išvaryti. Diktatūros kraštas spaudos laisvės žodį trypia tankų pagalba. Bet ar ilgai lenkų darbininkai norės gaminti tankus, kad jais valdžia trauktų jų žmonas ir vaikus?

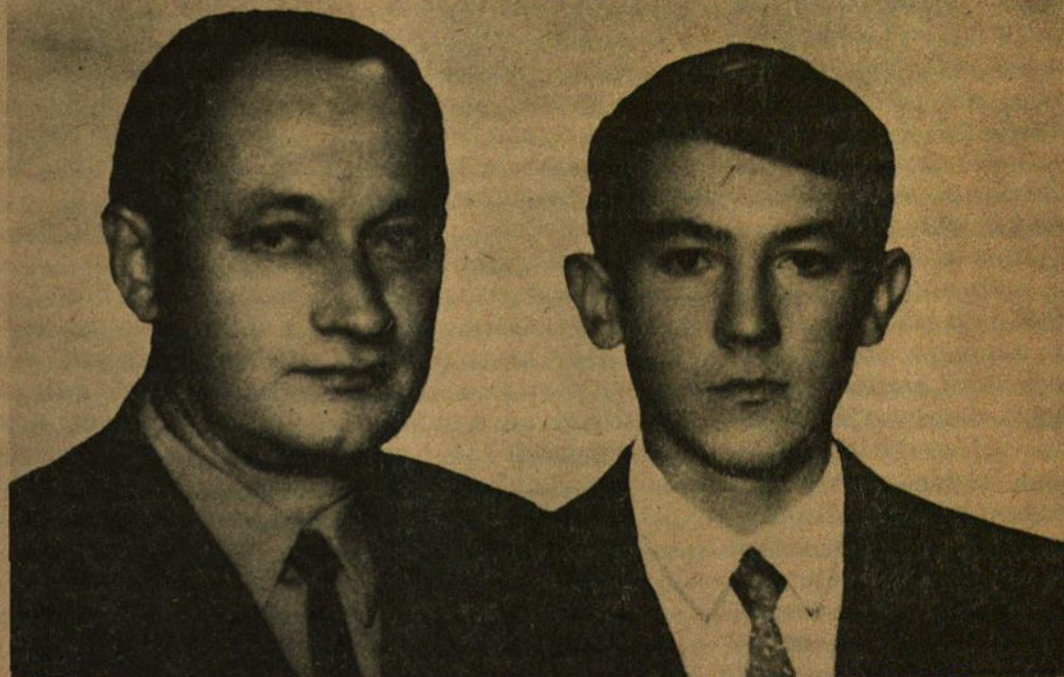
Po savaitės laiko Lenkijos komunistinė valdžia brutaliu būdu susidorojo su maištininkais. Dabar televizija paskelbė, kad W. Gomulka pasitraukė iš pareigų. Bet atėjo vėl kitas Maskvos patikėtinis, diktatūrininkas, kuris ir toliau lenkų tautą slėgs pagal Maskvos įsakymus. Šiuo metu mes gliai užjaučiame Komunistų partijos diktatūros valdomą lenkų tautą ir jai linkime greičiau susilaukti demokratinės laisvės laikų.

MIRĖ PULGIS ANDRIUŠIS

Gruodžio 19 d. Australijoje mirė žymusis mūsų rašytojas Pulgis Andriušis, sulaukęs 63 metų amžiaus. Velionis buvo gimęs 1907 m. kovo 18 d. Gaidžių km.,

BRAZINSKAI LAISVI

Pranas ir Algirdas Brazinskai

DĖL SIMO KUDIRKOS GRAŽINIMO Į AMERIKĄ

JURGIS GLAUDA

Niekšingai išduoto rusams Lietuvio Simono Kudirkos gražinimas į tą valstybę, į JAV, į kurią jis veržėsi patekti, atremtas į labai palankius tarptautinės teisės ir tarptautinių sutarčių nuostatus. Ryžtingai ir su gera valia pradėtas jo sugrąžinimo procesas gali tęsti ilgai, kaip dažna tarptautinė procedūra. Tačiau, visų pirma, toks procesas turi būti pradėtas. Kaip kiekvienam vyksmui, tam reikalingas pirmas žingsnis ir pirmas postūlis į reikalo esmę. Stebin įvyki, atrodo, iš pat pradžių nuklystama į klystkelius, vengiama pastatyti reikalą jo privalomoje plotmėje. Galbūt visa tai ir vėl nauja kelionė į neaprepiamas valstybinio biurokratizmo erdves? Todėl mums tenka netikėtai laikyti tą įvykį po savo kontrole, dėkoti Prezidentui už jo dėmesį įvykiui, (juktai jo, kaip vyriausiojo egzektuvo, pareiga duoti įvykiui aiškiniui eigą), bet ir pagrįstai nurodyti, pagrįstai reikalaujanti kas darytina. Tuo savo reikalavimu ir priežiūra mes privalome teikti įvykiui teisingą kryptį.

Investigacijos tereikalingos išaiškinti: kas kaltintinas dėl Simono Kudirkos išdavimo rusams? Atskyrus emocijas, atrodo yra tikra, kad visos investigacijos pasibaigęs apgailestavimas, esą, pareigūnai nebuvo tikamai susipažinę su politinės azilės gavimo detalėmis. Simono Kudirkos išdavimas, dėl to, nebeatrodys baisus nusikaltimas prieš humaniškumą, prieš žmogaus teisių integralumą, bet tik klaida vykdančių pareigas.

Suspenduoti asmenys, kuriuose nors formoje, atgaus savo pareigas ir pasižadės, kad nuodugniau susipažins su tarptautinio tvarkymosi nuostatais, kada reikalingas tarptautinių santykių tvarka. Tokia gali būti, stebint proceso dabartinę eigą, Simono Kudirkos išdavimo tragedija. Nebus kaltų ar nekaltų pareigūnų, bus kaltas tik netinkamas pažinimas taisyklių. Ir dar, bus kaltas tas paslaptingasis "kaž kas", kas laiku ir vietoje nesupažindino Kranto Apsaugos tūzus su Genevos konvencijos nuostatais.

Žmogaus nužudymo drama bus nuskandinta apgailestavimų ir kritikinimų, kad taip daugiau nebeatstiktų maršose. Tačiau, niekad tarptautinio konflikto eiga nebuvo taip palanki nukentėjusiam, kaip ši.

Simonas Kudirka, JAV akimis yra Lietuvos pilietis, atstovaujamas Lietuvos pasiuntinybės JAV teritorijoje. Įvykis buvo JAV teritoriniuose vandenyse, ant Vigilant laivo denio, kuris yra savaimė JAV teritorijos dalis. Todėl Lietuvos pasiuntinybė privalo reikauti JAV egzektvinius organus taikinti grąžinti jai Lietuvos pilietį, kuris, JAV pareigūnams taikant buvo brutaliu būdu pagrobtas JAV teritorijoje. Lietuvos pasiuntinybė privalo prašyti JAV egzektvinius organus daryti visas pastangas reikalaujanti grobiko, tai yra Sovietų Sąjungos, grąžinti Simoną Kudirką (gyvą ar jo lavoną) Lietuvos pasiuntinybės žinion.

Investigacija, kas kaltas ir ko dėl kaltas, gali rūpėti tikrai amerikiniams organams. Lietuvos pasiuntinybei turi rūpėti tikrai vienas siekis: JAV administracija turi atgauti auką, nes ieškąs azilės asmuo dėl JAV apsilėidimo tapo tokia auką. Genevos konvencijos trisdešimt trečiasis paragrafas buvo paikiui ignoruotas.

Šiuo atveju tas įvykis nėra identiškas asmenų grobimo įvykiams, kurie tokie dažni dabar lotynų Amerikoje. Ten grobimai vykdomi tos pat valstybės piliečių. Ten atsakomybė už grobimus tenka tai valstybei, kurios teritorijoje nusikaltimai daromi. Čia gi iš vienos valstybės teritorijos asmenį grobė kita valstybė. Čia yra valstybių konfrontacija. Ta konfrontacija tvarkoma tarptautinių sutarčių. Legalinė konflikto eiga yra visiškai palanki teigiamu sprendimu JAV valstybės ir Lietuvos. Čia yra prielaida tos didžiulės ir praktiškai siekiamos naudos, kuri plaukia iš JAV valstybių sovietinės aneksijos nepripažinimo.

JAV einant tradiciniu keliu, gali reikauti Simono Kudirkos sugrąžinimo per Jungtines Tautas. Tam ir yra ta institucija, kur egzistuoja Žmogaus teisių apsaugos komisija. Ir ta komisija buvo budri, ji pirmoji pareiškė, kad JAV pažeidė

Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto igaliotas advokatas Cavadar sekmadienį iš ryto, gruodžio 27 d., iš Ankaros telefonu pranešė, kad Pranas ir Algirdas Brazinskai Turkijos Aukščiausiojo Teismo išteisinti ir yra laisvi.

Vliko pirm. dr. K.J. Valiūnas tuoj pat pasiuntė padėkos telegramą Turkijos vyriausybei ir Turkijos Žurnalistų Sąjungos pirmininkui Akyol už laisvę ieškojusiems Brazinskams suteiktą globą ir objektyvių bylos nagrinėjimą ir sprendimą.

Už kelių dienų Vliko pirm. dr. K.J. Valiūnas asmeniškai vyks į Turkiją pasirūpinti Brazinskių tolimesniu likimu.

Genevos konvenciją, išduodant Simoną Kudirką. Tas pareiškimas, kartu, buvo ir pripažinimas, kad Simonas Kudirka pastatęs kojas ant Vigilant denio ir pareiškęs azilio prašymą, eo ipso tapo Genevos konvencijos ginamu asmeniu. Tai turi paveikti JAV vyriausybę kad ir post factum egzektvini tvarka suteikti Simonui Kudirkai politinės azilės teises. Tačiau ir apie tai nieko negirdėti, visą energiją nukreipus į investigacijos pelkes! Kod

TUŠČIA KĖDĖ

EMILIJA ČEKIENĖ

Kalėdų laukė ir joms iš anksto ruošėsi visas laisvasis pasaulis. Tai šeimos šventė vieniems nešanti džiaugsmą, kitiems liūdesį ir skausmą. Tai šventė, primenanti susimąstytą ir prisimintą praėjusių metų laimėjimus ir nesėkmes, iš kurių didžiausią nelaimę pajunta ta šeima, kuri tų metų bėgyje neteko savo mylimo šeimos nario. O kiek daug yra tokių lietuvių šeimų, kuriose prie kūčių stalo stovėjo tuščia kėdė.

Viena iš skaudžiausių šių metų nelaimių, ne vienai kuriai šeimai, bet viso pasaulio lietuviams buvo Simo Kudirkos tragedija. Simo, to jauno, gaubaus ir laisvės mylinčio mūsų tėvynės garbingo sūnaus, kuriam artėjančių Kalėdų išvakarėse laisvė buvo jau taip arti, jau peržengtas vergijos slenkstis ir... sukauptą paskutines jėgas, pasislėpusį amerikiečių laivą, pasitikėjusį laisvojo pasaulio humaniško mąstymo, tebeegzistuojančia pasaulyje teise, negirdėto žiaurumo okupantas -- rusiškieji komunistai visiškai išsekusi, sukrūvinę, netekusį sąmonės, apdaužytą, surištą imeta atgal į Lietuvos pavergėjo laivą, kur jo laukia begaliniai kankinimai ir neišvengiama žiauri mirtis.

Jo namuose praeitų kūčių vakarą stovėjo tuščia kėdė, bet jo ryžtas ir auka parodė visam pasauliui, kad laisvė žmogui yra brangiausia už viską ir Simo vardas apie tai bylos ne tik Lietuvos, bet ir pasaulio istorijos puslapiuose.

Kita tuščia kėdė stovėjo taip pat pasaulyje išgarsintos Brazinskių šeimos, kurių likimas to

kiu pat begaliniu laisvės troškimu tebėra neišsėjęs, bolševikams negirdėtai, neįtikinamai kaltinimais šmeižiant ir įrodinėjant nebūtos tėvo ir sūnaus nusikaltimus, kaip ir Simui Kudirkai, nes komunistas melą laiko pagrįstine socializmo kūrimo priemone.

"Šmeižtas, buvom pratę galvoti, nekultūringo žmogaus savybė, o bolševikas pareiškė tvirtai ir aiškiai: šmeižk liaudies priešą, šmeižk neaktinę - demokratą, kad jis imtų kovoti, šmeižk dorą, sąžiningą žmogų, jei tu tas žmogus nenaudingas bolševizmo reikalui," -- teisingai primena L. Dovydėnas savo prisiminimų knygoje "Mes valdysim pasaulį".

Ir kaltino Lietuvos okupantai Simą Kudirką įvai-

riais būdais, tebekaltina Brazinskus pabėgusius nuo jų smurto ir kaltina kiekvieną laisvę mylintį lietuvių ar kitos jų pavergtos tautos žmogų.

Daugelyje lietuvių šeimų kasmet eilę metų vis dar tebestovi tuščia kėdė bolševikų į Sibirą ištremtųjų šeimų narių ir tų, kurie tik pirmas Kalėdas švęsdami savo namuose matė tuščią kėdę vienu ar kitu būdu netekę mylimo ir brangaus šeimos nario.

Pirmųjų kančios ir vargai teprimena ir mums, kad laisvė yra brangiausias turtas, todėl ryžkimės visais imamais būdais dalyvauti Lietuvos laisvės atstatymo kovoje, nesusvyruokime, nepalūžkime patys anksčiau nei likimo ranka mus palauš.

NAUJOS DETALĖS IŠ SIMO KUDIRKOS IŠDAVIMO

Tarptautinė žinių agentūra UPI, aprūpinanti netikėtai JAV spaudą, bet ir kitų kontinentų žinių šaltinius, paskelbė įdomią, sensacingą žinią iš Kongreso užsienio reikalų pakomisijos tyrinėjimų, skirtų nelaimingojo Simo Kudirkos įvykiui.

Tai yra Vigilant laive buvusio vertėjo Aleksio Obolensko parodymas, UPI taip atpasakoja parodymą:

Sovietinis jūreivis, kuriam JAV Kranto sargyba nuneigė politinės azilės prieglaudą, sakė, kad jis geriau šoks į jūrą ir žus, negu jis būtų grąžintas į jo rusiškąjį laivą. Taip paaiškėjo per tardymus penktą dieną.

Alexis Obolensky, JAV valdiškasis vertėjas, kuris buvo ant kuterio Vigilant incidento metu, sakė turėjęs du pasikalbėjimus su Simu Kudirka, galimu perbėgėliu, prieš tai, ko jis buvo "sutarkytas" ir sugrąžintas į jo laivą.

Obolensky liudijo Kongreso užsienio reikalų pakomisijai, kuri vedė įvykio tardymus. Liudytojas pasakė, kad jis reikalavo Vigilant laivo komandierio šaukti Valstybės sekretorių William P. Rogers prieš atiduodant Kudirką, bet tai buvo atmesta.

UŽBAIGIA TYRINĖJIMĄ

Baltieji Rūmai sako, kad Pakrantės Sargyba baigė savo formalią įvykio tyrinėjimą ir, kad Transportacijų sekretorius John A. Volpe visa tai paskelbs netrukus.

Obolensky buvo ant Vigilant laivo lapkričio 23 d. JAV teritoriniuose vandenyse prie Massachusetts krantų kaip vertėjas pašnekesiams su rusais apie žvejybos reikalus.

Kol Kudirka buvo ant laivo stekdamas azilės, jis pasakė Obolenskui greičiau nušokti į vandenį ir mirti dėl išsekimo, ne kaip kad būtų grąžintas į jo laivą.

Bet Obolensky sako, Kudirka negavo progos įvykdyti savo sumanymą, nes rusai nuveikė jį per žiaurias grumtynes, kurios truko vieną valandą ir keturiasdešimt penkias minutes, ir nukėlė jūreivį lietuvių su Pakrantės sargybos valtimi.

Pakrantės sargyba sakė, kad buvo duotos instrukcijos komandieriui Ralph Eustis, Vigilant kapitoniui, mėginti gelbėti Kudirką, jeigu jis šoktų vandenin, ir rusai neparodys pastangų pirmieji pasiekti jį.

Kuomet Obolensky kreipėsi į Eustis pašaukti Rogers, liudijo vertėjas, Eustis atsakė, kad jo įsakymas yra galutinis ir kad Kudirka turės būti sugrąžintas.

UPI pranešimas ir vėl mums rodo, kad du asmenys incidento metu davė blaivius patarimus kapitoniui Eustis neskubėti su Simo Kudirkos išdavimu. Tai buvo latvis Robertas Brizė ir vertėjas Alexis Obolensky. Tačiau kruvinojoje dramoje ant Vigilant denio tie blaivieji nurodymai ne atrado pritarimo, nei buvo išklaustyti. Tai visam incidentui suteikia šlykštiausią sadizmo atspalvį.

NATIONAL REVIEW konser-vatyvusis JAV leidžiamas žurnalas, turįs pusę milijono skaitytojų. Žurnalo 45 nr. stambųjų įvykių apžvalgoje, redakcija rašo apie Simo Kudirkos įvykį:

SKAIDRUSIS BALSAS GALI BŪTI GIRDIMAS VISĄ LAIKĄ

Vienas faktorius sulauko "Simo incidento" negarbę nuo visiško totalumo: tai Amerikos Balso veikla. Be jokių priedangų ir švelninimų Amerikos Balsas (Voice of America) netikėtai skubiai pranešė pasauliui, įskaitant Sovietų Sąjungą ir kitas komunistines valstybes, tiesą apie begėdiškąjį įvykį, bet pažymėjo kaip parbloktį buvo Amerikos žmonės. "Rusai buvo įleisti ant JAV Kranto Apsaugos kuterio mušti jūrininką, kuris ieškojo prieglaudos ant laivo denio ir nuvilkti į atgal į sovietinį laivą... Mintis, kad gali būti atmesta politinė prieglauda yra amerikiečiams nepriimtina. Mintis, kad Kranto apsaugos kuterio kapitonas ir jo įgula leistų sovietų jūreiviams įlpti į amerikinį laivą tokiai brutaliai funkcijai atlikti lygiai yra šlykšti". Tai buvo gerai parinkti žodžiai, kaip "nepriimtina" ir "šlykšti" (lietuviškai skambėtų "atstumianti").

Prezidentas pareikalavo "pilnų ir tuojau atliktinų" tyrimų. Mes pagedauntumėm: "ir viešų". Čia nėra nieko kas reikalauja slaptumo liečiant tuos sovietų amerikiečių plepalus apie geltonuodegių plekšnių žūklę, kada atsirado ir tas incidentas. Atbėgėlio išdavimas ir leidimas mušti jį iki sąmonės netekimo, ką atliko sovietiniai jūreiviai ant amerikinio laivo, nebuvo staigus ir impulsyvus aktas, įvykis išsitiesęs dešimties valandų periode, per kurį ne tik Kranto Sargybos distrikto komandieris, bet ir jo vadovybė Washingtone ir Valstybės Departamentas, buvo informuoti ir konsultuoti.

Kažkas čia kvepia labai supusiais, Pagaliau ta indoktrinacija aukštųjų pareigūnų ir karininkų mūsų vyriausybėje, kaip reikia santykiuoti su sovietiais, yra baugiai nevykusi.

Ši NATIONAL REVIEW nuomonė drąsiai atskleidžia visą Simo Kudirkos incidentą kitų plotmė. Kaip tik tai šita plotmė labiausiai gali būti priimta lietuviams. Tai yra nerūpestingumo esmė elgesyje su pabėgėliu iš už geležinės uždangos, iš sovietinio kalėjimo, nes tas pats faktas galės, kaip rašo NATIONAL REVIEW, sugadinti sovietines nuotakas. Todėl pagal kažkokių slaptus kanalus ir sunkias ta nuotaka: maldyti sovietus net žmogaus gyvybės kaina. Investigacijos nebus pilnos, kol jos nebus visiškai viešos. Dabar slapta investigacijas pravedė Valstybės Departamentas ir Kranto Sargybos. Tos investigacijos yra niekingos, savybėje ir nuo viešumos slepiant negi pareigūnų vardus. Mes turime reikalauti iš savo senatorių ir kongresmanų atrasti konkrečius kaltininkus, kurie dabar kažkur sustoje už budelių talkininkų Eustis, Ellis, Brender nugarų.

AUTOMOBILIO VAIRAVIMAS IR ALKOHOLIO GĖRIMAS

Pereitais metais Amerikoje 46,400 žmonių buvo užmuštų utomobilių nelaimėje ir iš jų 30,000 buvo alkoholio intoksikuoti arba jau girti. Išgėrus alkoholinių gėrimų, 20% alkoholio greitai absorbuoja skrandis ir 80% absorbuoja plonos žarnos. Tokiu būdu per keilolika minučių alkoholis patenka į kraują.

Patekęs alkoholis į kraują turi labai didelį palinkimą jungtis su smegenų audinių ir smegenų funkcija, per nervus, į periferiją perduoda nepakankamą kontaktą raumenų funkcijai. Tokiu būdu, rankų ir kojų raumenys nekordinuoja normaliai. Kad ir nuo kelių stiklinių alkoholio, kūno jautrumas sumažėja, atmintis susilpnėja, vairuotojas nepakankamai apskaičiuoja greitį savo mašinos ir kelio plotį ir kitų mašinų atstumas dažnai susikonfuzija. Alkoholis ypatingai mažina naktinį regėjimą ir tas prisideda prie dažnesnių naktinių kelio nelaimių.

Mašinos vairuotojas mano, kad alkoholio išgėręs po kelių valandų, gali jau išsipagirioti ir automobilį vairuoti. Tai didelė klaida. Po alkoholio išgėrimo, praslinkus 16 valandų tik apie 4% alkoholio išsiskiria per inkstus ir pašalina per šlapimo takus ir 8% alkoholio išsiskiria per plaučius, o likęs 80% alkoholio palieka

SPAUDOJ PASIZVALGIUS

Kai studentai kviečiami, o profesorai žudomi

Draugo kultūriname priede š.m. gruodžio 19 d. Kerstinėje parašėte k. brd. rašo:

"Vargu ar likimas galėjo iškirsti dar ironiškesnį ir kartesnį pokštą, kaip "Akiračiams" pritariančiai paskelbus kvietimą išeivijos jaunimui studijuoti Vilniaus universitete ir tuoj po to atėjus žiniui, kad okupuotą ten nužudytas Vilniaus universiteto profesorius Jonas Kazlauskas, vienas iš šiuo metu didžiausių lietuvių kalbos mokslo autoritetų. Ne vienam tuoj pat kyla klausimas: kodėl? Vietoj atsakymo tebtina tik faktai: kaip kalbotyros mokslo garsenybė prof. J. Kazlauskas buvo kviečiamas svečio teisėmis paskaityti kai kurių savo srities pasikaitų Amerikos universitetuos: kviečiamasis ten namuose jau darė atitinkamų žygį gauti leidimui Amerikoj apsilankyti, bet rusiškieji pareigūnai leidimo jam nedavė, o spalio 8 d. apie 2 val. popiet prof. Jonas Kazlauskas Vilniaus gatvėje buvo paimtas pravažiuojančio "Volga" automobilio ir nugabentas į beprotnamį, gi po kurio laiko jau tik profesoriaus lavonas, su nužudymo žymėmis, buvo ištrauktas iš Neries prie Vilniaus.

Žinoma, šioje vietoje galėtume tik palinguoti galva ir pasakyti: ne pirmas ir ne paskutinis, juk ne vien maskolių okupuotieji kraštai, bet ir pati Rusija pilna panašių faktų, kada rašytojai, mokslininkai ir įvairių sričių intelektualai, lygiai kaip ir stalinistinio teroro metuose, grobiami, grūdomi į beprotnamius, į vergystovyklas ir šalčių šalčiausiai žudomi. Tačiau prof. Jono Kazlausko atveju mums vien galvos palingavimo neužtenka, kai jaunimo kvietimas Vilniaus universitetan taip kraupiai sutapo su to universiteto profesoriaus nugalabinimu.

Nereikia nė sakyti, kaip kiekvienam lietuviui tėvynėje ir išeivijoje brangus Vilniaus universitetas. Juk jo auditorijose ir kiemuose, galime sakyti, dar neatšalo nei Valančiaus, nei Daukanto, Stanevičiaus, profesorių Putino, Sruogos, nei Karsavino (taipgi nukankinto rusų Sibire), nei studentiškos žemininkų kartos rašytojų, mokslininkų bei įvairių intelektualų pėdos. Brangus kiekvienam lietuviui ir šiandieninis Vilniaus universitetas

kūne. Reiškia ir po 16 valandų negal

DIRVA

THE LITHUANIAN
NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103
Telephone: (216) 431-6344

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO •
PUBLISHED TWO TIMES A WEEK EVERY WEDNESDAY AND
FRIDAY BY AMERICAN LITHUANIAN PRESS RADIO ASS'N. VILNIS
INC. • SUBSCRIPTION PER YEAR \$13.00 • SINGLE COPY 15 CENTS.

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

DIRVA IŠEINA TREČIADIENIAIS IR PENKTADIENIAIS •
PRENUMERATA MEAMS \$13.00, PUSEI METŲ \$7.00 • ATSKIRO
NUMERO KAINA 15 CENTŲ • STRAIPSNIAI TRUMPINAMI IR
TAISOMI REDAKCIJOS NUOŽIŪRA • NESPAUSDINTI STRAIPSNIAI
GRAŽINAMI TIK AUTORIAUS PRASANT • PAVARDE PASIRASYTI
STRAIPSNIAI NEBŪTINAI IŠREISKIA REDAKCIJOS NUOMONĘ • UŽ
SKELBIMŲ TURINĮ IR KALBĄ REDAKCIJA NEATSAKO.

RYŽTINGŲ IR VILTINGŲ SIMO KUDIRKOS METŲ

Praslinks dar keletas dienų, ir mes kartu su milijonais kitų įmus pa-našių žmonių baigsime senuosius metus ir kiekvienas pagal savo nusi-teikimą, papročius ir sie-kimus žengsime į naujo-sius. Nors senųjų metų lūžis ir naujųjų žėruojan-ti aušra iš tikrųjų tėra tik akimirka nuolatinė-je ir nesulaikomoje lai-ko tėkmėje, tačiau toji akimirka, kasmet pasi-kartodama, kaip jūros bangavimas ar bangos su-dužimas atsimušus į krantą, skatina mus susi-kaupiti, nes ties ta aki-mirka atsiskiria žėruo-jančią nešanti ateitis nuo to, kas buvo, įvyko ir ne-sugrįžtamai praėjo. Praėjo, bet nepasakytu-me, kad be pėdsako din-go, nes praėjusių dienų šešėlis visuomet pasilie-ka su mumis. Jos suda-ro mūsų gyvenimą, jos suformuoja mūsų būdą, jos suteikia stiprybės ir prasmės mūsų būsi-miems užsimojimams. Ir štai kodėl kiekvienas mūsų skirtingai ir saviškai žengiamas per naujų-jų metų slenkstį.

Nesudarys skirtumo, kur ir kaip metų lūžimo akimirka sutiksime: sa-vo šeimoje, artimųjų bū-relyje, bendraminčių su-sitelkime ar triukšmin-goje margaspalvės mi-nios salėje. Kiekvienu at-veju mūsų mintys ir troš-kimai suksis apie mus pačius. Žengdami į nau-juosius metus, visa šir-dimi trokšime, kad jie bū-tų mūsų gražesni, leng-vesni, laimingesni, negu tie, kuriuos palydime. Ryšimės ateinančiais bū-ti stipresni, apdairesni ir susiėmę vengti tai, kas žvilgterėjus įnetoli-mą praeitį nebešviečia maloni ir skatinančiu prisiminimu.

Nedaug tėra žmonių kurie galėtų išsilaikyti susigūžę tik savo asme-niniame kiaute. Tokių tė-ra tik saujelė ir dar ke-li. Visi kiti jaučiasi vienu, kitu ar visais būdais susiję ar tiesiog suaugę su platesne visuomene. Todėl stengsimės gra-žiuosius naujųjų metų lin-kėjimus nuoširdžiai per-duoti kitiems, gyvenan-tiems tais pačiais sieki-mais, kaip ir mes patys. Tebūnie naujieji metai ir jiems šviesūs, malonūs ir nešą gražių siekimų įgyvendinimą.

Vien tik tokiomis min-timis naujuosius metus sutiktume ir šventiškai nuotaiškai atslūgstant į juos įsijungtume, jeigu būtų buvę lemta gyventi savo tėvų ir senolių gim-tajame krašte, kur, Ka-

zio Inčidros žodžiais ta-riant, dangus mėlynas kaip melsvi linai. Vieni pabirome po platųjį pa-saulį, savo ir vaikų gy-vybės per liepsnojančius karo griuvėsius į laisvą-jį pasaulį išnešdami. Ki-tus iš savo gimtųjų namų į Sibiro taigas sunaikin-ti ištrėmė okupantai. Trečius fiziškai ir dva-siškai prievartauja sve-timieji ir jiems iš bai-mės pataikaudami savi-kiai. Viskas gyvenime mainos ir kinta. Nepaki-tęs lieka Broniaus K. Ba-lučio pasakytas įrašas Laisvės Varpo: O skam-bink per amžius vaikams Lietuvos, kad laisvės nevertas, kas negina jos!

Ir skambindavo tai Laisvės Varpas kiekvie-ną naujųjų metų naktį. Karo muziejaus sode-lyje susirinkusiai miniai, radijo bangomis įjung-damas su visa Lietuva.

Laisvės troškimas, jos siekimas ir jai net aukojimasis strigo ilie-tuvių širdis ir įstrigo taip giliai, kad net žiau-riausios okupanto prie-monės, be atodairos na-doamos ištisus dešimt-mečius, negali jų sunai-kinti. Jis gyvas ir gai-vus. Jis eina iš kartos į kartą. Partizanų aukos, deja, neišgirdo pasaulis taip, kaip jis turėjo gir-dėti ir reaguoti. Bet tė-vo ir sūnaus Brazinskų žygis pramušė tylos už-dangą ir tikslą pasiekė: viešumon atskleidė nai-kinamos tautos trage-diją, o aukščiausias juos priglaudusios Turkijos teismas padarė galutinį ir neatšaukiamą spren-dimą. Jie laisvi.

Simo Kudirkos tragiš-kas šuolis į laisvės sukre-čia tautų kalėjimo sie-nas. Dar daugiau. Jo kraujas ima deginti ap-kerpėjusias sąžines, už-lygina rūpestingai supil-tus kalnus bei iškastas bedugnes tarp skirtingų kartų, ir po daugelio me-tų vėl pasigirsta vienin-gas jaunimo ir senimo balsas, reikalaujantis iš-girsti pavergtųjų laisvės šauksmą. Laisvės Lie-tuvai! Laisvės visoms ki-toms rusų pavergtoms tautoms.

Tokiomis mintimis ar-tinamės šiomet į Nau-juosius Metus išsivijo-je. Tepaskatina jie mus visus, išlyginus skirtin-gumus, darniai, vienin-gai ir sutartinai siekti, kad mūsų visų pastangų vaisiai būtų verti didžio-sios Simo Kudirkos au-kos. Todėl mes čia ryž-tingų ir viltingų Simo Kudirkos Metų linkime visiems, kurie šventai tebetikime kad ten, kur

Gruodžio 13 d. Lietuvių Tautiniuose Namuose Chicagoje, ALTS-ga, Akad. Taur. Sambūris, Korpl. Neo-Lithuania ir Lietuvių Tautinių Namų statybos komitetas suruošė savo nario Antano Kalvaičio 75 metų amžiaus sukakties minėjimą. Nuotraukoje jubilaitas Antanas Kalvaitis priima rengėjų dovaną -- dail. Severinos Juškuvičienės tapytą žiemos vaizdą. Ant sienų kiti tos pačios dailininkės Lietuvių Namams padovanoti kūriniai. Nuotraukoje iš kairės: Jonas Jurkūnas, Antanas Kalvaitis ir Elena Matutienė.

V. A. Račkausko nuotrauka

BŪDINGA IR ŠVIESI ASMENYBĖ DR. ANTANUI KALVAIČIUI 75 METAI

Š.m. gruodžio 13 d. 3 val. p.p. laikinoje tautinių namų būstinėje įvyko retai pasikartojantis pobūvis. Tą dieną Dr. Antanui Kalvaičiui, jo 75 metų sukakties proga, giminės, artimieji, vien-minčiai ir idėjos draugai suren-gė svetingą ir nuoširdų pagerbi-mą--vašes su gražiomis ir turi-ningom prakalbam, sveikini-mais ir sparnuotom mintim pa-lydimais linkėjimais.

Dr. Antanas Kalvaitis savo gyvenimo laikotarpyje yra nuė-jęs įvairų, ilgą ir turiningą ke-lių. Dar beveik vaiku būdamas, vos sulaukęs 13 metų amžiaus išskeliavo mokslo siekti į saulė-tą Italiją. Florencijoje mokino-si muzikos. Iš ten likimo ban-gos nunešė į kultūringą ir gra-žią Šveicariją. Garstame Frei-burge baigė katalikišką pranci-zy kalboje gimnaziją. Gavęs brandos atestatą jaunystės troškimų skatinamas ir naujų išpažinčių ieškodamas pasiekė Ispaniją. Gražiojoje Barcelonoje Komercijos Institute pradėjo stu-dijuoti ekonomijos mokslus. Po įtempto darbo savo mokslo pas-tangų vaisių apvainikavo ekono-mijos daktaro laipsniu.

Katalikiška prancūzų kalboje baigta gimnazija ir Barcelonos Komercijos Institute studijos ju-bilaitui leido suvokti ir įžvelgti giliau į sudėtingas gyvenimo pro-blemas. Tačiau jo iš prigimties jautri siela neleido jam paske-sti šaltuose komercijos mokslo labirintuose. Jis siekdamas pa-sirinkto mokslo aukštumų vir-šūnės nepamiršo tobulinti ir sa-vo asmenybės.

Jei sutiksime, kad asmeniu, arba asmenybe yra vadinamas žmogus, kuris yra vispusiškai, lygiagrečiai ir proporcingai iš-ugdęs visas savo prigimtyje glūdindžas galias, tai dr. A. Kalvaitis yra prie šio idealo priartėjęs. Jis laimingu būdu savo pasaulėžiūrą žvilgsnį ir tautinį jausmą suvedė į harmo-ningą sintezę. Tautinį jausmą ir religinį nusiteikimą šaltu protu sugebėjo įprasminti, atbaigti ir pakelti į didžiųjų dorybių rangą. Ir tik šitokiom dorybėm išpuoš-ta jo asmenybė daro jį patrauk-liu, tolerantu ir krakščioniškai humanišku. Šitokiais atspind-žiais jis šviečia savo kolegų tarpe. Jo taurios asmenybės au-reolė, mums jo draugams lie-ka tuo didžiuoju pavyzdžiu, ku-rio visi pakeleivingi idėjos drau-gai turi siekti. Ypatingai jis mums darosi savo vidine šilu-ma, savo dvasine darna patrauk-lus šiandien, stovėdamas savo 75 metų didžiojoje kryžkelėje. Jis savo mokslinimosi metų dar-bą įkarštyje visados išliko ne-palūžęs dvasioje, nežidrint į tai, kad jo gyvenimo kasdienybė bu-vo išpuošta ne kvapiais rožių žiedais ir gausiais materiali-niais ištekiais, bet dienos rūpes-

IGN. ANDRAŠIŪNAS

čiais ir vargais dėl rytojaus duo-nos kėsnio ir saugios pastogės. Per visą studijų metų savo kas

Antibendruomeniškumo bendruomenininkų beiėskant (6)

Dr. A. Butkus

LŪŽIS PASITIKĖJIME

Jurgis Valaitis, darydamas Vliko tarybos ir valdybos pranešimą jo seime Chicagoje, paminėjo, kad pastarasis nėra sudaręs jaunimo komisijos ir kad Vliko vedamoji mintis -- glaudesnis ryšys su visuomene. Taip pat pasidžiaugė Vliko santykių nuosirdumu su visom pagrindinėm organizacijom (Žiūr. J. Daug. Draugas, gruodžio 7). Dr. K. Karvelis, kalbėdamas apie jėgų telkimą Lietuvos laisvinimui siūlė Vlikui asmeniškai laišku kreiptis į mūsų intelektualus, duodant (jiems) medžiagos ir prašant aktyviai įsijungti į Lietuvos laisvinimo pastangas. Lietuviškose kolonijose per skautus, ateitininkus ragino organizuoti simpoziumus paverptos Lietuvos gyvenimui diskutuoti. Kolonijose steigti Vliko delegatūras, kurios padėtų Vlikui palaikyti kontaktą su visuomene (Mano pabraukta A.B.).

Šie pareiškimai, tikriausiai ir svarstymai, Vliko Seime (panašų pareiškimų buvo ir seniau) kelia rūpesčio: a) Nejaugi Vliko veikėjuose stinginga idėjų Lietuvos laisvinimo veiklai planuoti? b) argi Vlike išsivyravo visiškai nepasitikėjimas jo suplanuotų darbų vykdytojais? Juk pats Vlikas prieš dvidešimt metų Lietuvių Chartos paskelbimu padėjo pagrindus Lietuvių Bendruomenės steigimui. Pastarosios, pagal Vliko L. Chartą ir yra vienas iš pagrindinių tikslų vykdyti dr. K. siūlomus darbus. Kolonijose Vliko delegatūrų steigimas tai būtų dar vienas dvilypisumas, kurių mūsų gyvenime ir taip per daug. Ypač JAV-se.

Visiškai sutinkame su inž. A. Gečio siūlymu, kad veiksmų veikloje reikalinga didesnio planingumo ir veiklos suderinimo. PLB Valdyba savo veiklos Visuomeninėse Gairėse yra aiškiai akcentavusi Vlikui politi-

nės veiklos vadovavimą. Mūsų kuklia nuomone Vlikui betarpiu organizuoti savo delegatūras kolonijose būtų daugiau negu nesusiipratimas. Jeigu tarpinstitucinis pasitikėjimas ir būtų laikinai sušlubavęs -- jį reikėtų atitaisyti pirmu griebiantis pragaištingų publikacinių darbų.

Sakoma, kad žmogus, kuris nepasitiki savim -- netiki ir kitais. Nežinome, kiek tas posakis būtų galima apibendrinti ir jį pritaikyti institucijoms. Nepasitikėjimas kitais, tiek asmenimis, tiek institucijomis, mūsųose, deja, vis labiau pasitaikantis reiškinys. Tam, sakome, kaltos emigracinės sąlygos. Iš emigracinės sąlygos. Išliksime -- ar ne -- viena iš mūsų labiausiai kankinančių problemų ir nepasitikėjimą sukeliantis netikrumas. Be sigriauzdami ir besirūpindami jaunesniųjų iškikimu iš tiesų didžia dalim nesame tikri dėl savės ir savosios veiklos metodų tikslingumo. Nepasitikėdami savimi, netikime ir kitų veikla, tad griebiamės kiekvieno eilinio darbo, nepalikdami jo kitiems, tą darbą iš priklausomumo ir iš pareigos jau dirbantiems. Tuos eilinius darbus be dirbdami nebeturime laiko atsikvėpti ir svarbesnės reikšmės darbus suplanuoti. Tad ir skęsta lietuviška veikla eilinių darbų jūroje, kurių atlikimas daug energijos pareikalauja, o išliekančios naudos jiene visados daug atneša, ypačingai kuomet yra dubliuojami.

Šioje visuomeninės veiklos maišatyje paskendus vargu ar galime sutikti su Al. Gim., kuris Draugo Kultūriniam Priede lapkričio 14 d. apeliavo neskriausti kūrybos. Tiesa, kūrybos skriausti, sutinkame, nereikia. Tačiau ar iš tiesų būtų tikslu atpalaiduoti mokslininkus, akademikus ir intelektualus,

kaip kad teigia A.G., nuo svarbių visuomeninės veiklos darbų (Mano pabraukta A.B.) Ypačingai tumet, kai skundžiamės, kad pasigendame tikslesnės, realesnės ir produktyvesnės veiklos gairių išmąstymo ir jos suplanavimo. Ar tai nebūtų mūsų filosofų, psichologų ir kitų intelektualų pareiga? Ar mums nereikia naujos veiklos kelių išmąstymo realių galimybių ribose? Reikia aukšto intelekto visuomeninių diskusijų šioms veiklos gairėms išdirbti ir jas išpopuliarinti. Vargu ar vien jauni skautai ir jauni ateitininkai sugebės (ir panorės) paverptos Lietuvos padėti diskutuoti ir jai galimybių ribose padėti. Šia kryptim gal buvo tikslesnis Lietuvių Studentų Sąjungos bandymas jos suvažiavimo proga Clevelande surengti diskusijas ir pasikviesti visų kartų atstovus. Šis Sąjungos bandymas būtų dar geriau pavykęs, jeigu jo organizatoriai ir du jų patarėjai būtų pasistengę išbalansuoti diskusantų intelektualinių pajėgumą bei jų pasirušimą kalbėti realių galimybių ribose, o ne vien užsispyrusiai kartoto dogmatinius pareiškimus (kad ir teisingus, bet jau nuo seniai realios naudos neteikiančius).

Pakartotinai pritariame A.G., kad lietuviškos kultūros skriausti nenorime. Mūsų supratimu

jos tarpimas būtų sėkmingesnis, jei visuomeninėje veikloje sulauktume Renesanso. Čia mūsų supratimu, labai reikalinga visuomeninės veiklos kūrėjų pagalba. Visų sričių tikrieji kūrėjai sugeba išlikti ir pasireikšti. Vieną iš tokių tikro meno švenčių turėjome gruodžio 12 dieną Clevelande -- Stasio Baranausko, Jono Vaznelio ir Aleksandro Kučiūno koncerte. Nežinau ar dėl to, kad tai buvo lietuviškos kūrybos sintezė: poetė Bulvydaitė, muzikas Banaitis ir solistas Stasys Baras, viena tik žinau, kad "Sako naktį medžiai kalba" krikščionis skambesys staiga ir nelauktai siaubingu šurpesiu -- baimės pavidale užliejo krūtinę ir tik po to širdyje ištipro neišpasakytą džiaugsmu. Ačiū, Tau, Stasy, Jonai ir Aleksandrai. Ačiū ir visiems kitiems menininkams ir kūrėjams už lietuviškos kultūros išskėlimą. Jūsų įkvėpti gal ir kitų sričių kūrėjai prisidės prie lietuviškosios veiklos pakėlimo.

Dr. A. Kalvaitis...

(Atkelta iš 3 psl.)

amžiaus sukakties proga Lietuvių Tautinio Akademino Sambūrio vardu, kolegų prietelių ir asmeniškų Tavo draugų vardu aš sveikinu Tave ir linku Tau sveikatos, geros nuotaikos ir dar daug daug metų dirbti lietuvių tautos labui ir pasiilkti tokiu pat ir toliau, koks buvai savo gyvenime iki šiol.

Po šitokių nuoširdžių sveikinimų ir linkėjimų minėjimo ir vaišių komiteto vardu inž. Jonas Jurekūnas įteikė Jubiliumi menininkės Severinos Jušienės tapytą didelį paveikslą, vaizduojantį žiemą su visų vaišėse daly-

J. GRAUDA
Apie senienų restauraciją

Iš daugelio turistų, kurie savo turistiniais įnašais ir inturisto įmokomis, sėkmingai papildė sovietinę iždinę tvirta valiuta, matyti, kad Vilniuje, o ir taip pat Kaune, lietuviškų senienų restauracija vyksta pilnu tempu.

Eina turistai Puškino aikšte Vilniuje ir mato prie kurio nors pastato stalažus. Paklausia: kas čia dirbama? Atsako: restauruojame. Pasuko į Cogolio gatvę, ir vėl mato stalažus.

Kai kurie nuvažiuoja į Kauną, bent pora valandų. Eina Greifenbergerio gatvę: stalažai. Pasuka į Keturių komunarų skersgatvį ir vėl stalažai.

Su kaž koku dvasiniu pasitenkinimu sutinkame žinias: restauruoja. Reiškia, dvidešimt penkerius metus stovėjo pastatai su klaukais stogais ir išskultais langais, bet puolė prie užgultų senienų ir restauruoja.

Lengviausia restauruoti bažnyčias. Išbaltinai sienas ir pavadink "ateistinis muziejus". Tokių muziejų paklausa kiekviename miestelyje. Į restauravimą lengva suvaryti jaunimą. Kas gi atsakys dirbti, jeigu darbai prisegta politinė eiketė?

Kai kur, kur neleidžiami užsienio turistai, ir šokių saliuok galima sukombinuoti bažnyčią berestauruojant. Daug kur senose patarnauja proletariato poreikiams. Sename ir gerai išlikusiame Vilniaus pilies arsenale įrengia prabangią aludė-kavinę. Bus ir programa. Gal bus ir šokiai. Ir kokia graži proga užsienio lietuviams kalbėti apie meilągą dėmesį lietuviškoms senienoms, kurį jie matė belankydamiesi senose pastatuose įrengtas aludes.

Bet vienas turistas sugrįžo, vis dėlto, nusivylęs. Štai ką jis pasakojė mūsų korespondentui:

-- Aš pastebėjau keletą pastatų, aptvertų stalažais. Aišku, nuotaika buvo pakili. Rašė, rašė, mūsų spaudiniai, kad mūsų senovė Lietuvoje išgaista ir nyksta. O čia miela matyti, kad ir tarybiniai tautiečiai jaučia beveik maironišką meilę senam namui, ar seniems griuvėsiams.

-- Tai kodėl gi nusivylęs? -- paklausė korespondentas.

-- Aš, vadovui apsižioplinus, užkalbinau stoviniuojančius prie stalažų vyrus. Paklausiau, ką čia restauruojate, ir jie...

-- Ir ką jie? -- paklausė korespondentas.

-- Jie nusijuokė, paskui nusispiovė, paskui užsivėrė ir paskui atsakė.

-- Ką jie tamstai atsakė? -- stvė

VISŲ ŠALIŲ POGRINDININKAI VIENYKĖS

pogrindis

REDAGUOJA POGRINDŽIO ŠTABAS

APIE LAIKINUMĄ IR PERMANENTIŠKUMĄ

Nauji metai, tie pat lapai
Lietuvoj tie pat satrapai.
Išėjimoj tie pat baliai.
Spaudoje tie pat rakaliai.

Naujųjų Metų išvakarėse tenka prašnekti apie laikinumo ir permanentiškumo sankryžą. Nueidami, senieji metai byloja apie tai, kad nėra nieko amžino po mėnuliu. Bet tos pat problemos, atkartojamos ir per naujuosius metus vėl gi byloja, kad viskas yra permanentiška ir amžina. Horoskopo ženklai nuolat skelbia atsikartojantį permanentiškumą.

Permanentinis yra totalinis išėjimo exodus iš tremties į savas rezidencijas. Permanentinis yra ir finansinio pajėgumo varžovų rūpestis, kad varžovas neišgytų Rolls-Royce, nes permanentiniuose tremties varguose, dabar jau sunku nustebinti Jaguaru. Permanentinis veržimasis "veidu į Lietuvą" ir rėmimas šimtais tūkstančių dolerių turistinių įnašų sovietinės išdinės, permanentiniai sulaiko Lietuvį Fondo išdinės pripilimą.

Permanentinis yra rūpestis, kad išėjimo jaunimo masyve noksta komjaunimo celės, o senime vis labiau reiškiasi veržimasis į preferanso profesūrą.

Permanentinės yra Sidzikausko kelionės po pasaulio užkampius, nors jų sėkmės eina laikinumo ženkle. Laikinas yra Pužausko išpuolis prieš frontininkus, bet permanentinis yra Naujųjų rūpestis, kad frontininkai neužkariautų ir Naujųjų štabo.

Senieji metai nuneša ir nusineša laikinumo ženklus, o Naujieji metai atneša permanentiškumą, kurio šešėlyje visad yra laikinumas. Net moterys, kitiems metams atėjus, permanentiškai nesensta.

LINKĖJIMAI 1971 METAMS

ŠV. KAZIMIERO KAPINĖMS -- nutiesti konvejerius iš koplyčios prie duobių ir už tą specialų paskubintą laidojimą dar pridėti po 65 buks.

JAUNIMO KONGRESUI -- per Kazakevičių, Juškį ir Rekašių parūpinti paskaitininkų iš LTSR lenininio komjaunimo rezervatų.

MEKUI JONUI -- savo vaikų Henriko vardu nekrikštyti.

DR. REKAŠIUI -- susitarus su Bimba ir Andriuli paruošti blankus atestuoti norinčius studijuoti leninizmą Kapsuko mokslainėje.

GRANDINELEI -- abu Vaičiūnus pakelti garbės nariais.

LIUTUI GRINIUI -- tėvo citatomis šaudyti iš dialogininkų bunkerio.

DAILININKAMS -- Bagdonui piešti miniatūras, Rūkštelei -- abstraktus, Juodžiui -- ne apskritimus, bet kvadratus.

AKIRAČIAMS -- nepripažinti copyright taisyklių švyturiai ir Pergalei.

NAUJENOMS -- praplauti akis ir į kultūrinį išėjimo gyvenimą.

PUŽAUSKUI A. -- visur kelti frontininkų invazijos pavojų.

KARIBUTUI, JUKNEVIČIUI ir BARAUSKUI -- bučiuoti sovietinių teatrų klemkas.

POGRINDŽIUI -- stebėti ir netylėti.

nė pastebėjo? -- kalbėjo veikėjas.

Čia priejo Kadziulis ir tarė: -- Kada jis ištekojo užarabo, ir spaudoje tilpo didelė vestuvinė nuotrauka.

ABRAKADABRŲ MEISTRELIAI

-- Kas buvo poetas Henrikas Radauskas?

Atsakymą teikia A.J. Greimas (Akiračiai nr. 8):

Henriko Radausko gyvenimas prasidėjo kaip truputį keista keturiasdešimtšėių chromozomų kombinacija, dviguba metafora išsivystęs meilės ir cinizmo gėlėmis, pamažu baigiasi ramia srove, kur nyksta figuratyviniai atstumai, kur poezija pasiveja žmogų, kur forma atranda turinį, pagimdyma tiesos išjautimą...

(Iš tos abrakadabros Pogrindis daro išvadą: poetas buvo chromozomų kombinacija!)

KITI RAŠO

DRAUGE rašo A. Rubikas: vyskupa atsakė į spontaniškus klausimus. Viena ponija paklausė: pone kardinole, kodėl kunigas, kuris buvo mano nuodemi-klausis ir mane sutuokė, dabar pats sugalvojo vesti.

NAUJENOS (nr. 261) vedamajame rašo: vienintelė vieta, kur respublikonai atlaikė gubernatūra -- tai New Yorke. (Pogrindis mano, kad Naujienos nepastebėjo Kalifornijos dėl to, kad Kalifornija per toli nuo Halsted Street.)

DRAUGAS rašo: išėjus iš Jaunimo Centro į lauką pasitinka skrendančių žąsų garsai, lyg primindamos neseniai girdėtus lietuvių krikštavimo balsus.

DRAUGAS aprašo sceną iš septynioliktojo Santaros - Šviesos suvažiavimo: L. Gerulaitis -- profesoriai yra durni, bet studentai dar durnesni, S. Goštautas -- Studentai yra durni, bet profesoriai dar durnesni, M. Druga -- Mes esame dirbtiniai dalykai.

Aukuro kanklių orkestras, vadovaujamas O. Mikulskienės, koncertuoja Toronte, S. Dabkaus nuotrauka

AUKURO IR BIRBYNĖS KONCERTAS

Aukuro ir Birbynės koncertas Toronte, Priskėlimo parapijos salėje gruodžio 13 d., praėjo dideliu pasisekimu. Nors oras buvo nepavydėtinas ir šalia gatvių nuolat klojami snagių dangų vargino kojas, tačiau torontiečiai to nepabūgo. Jie iš visų kampų tą dieną skubėjo į skirtą vietą norėdami matyti, be rodo, pirmą kartą čia gastroliuojančius aukuriečius.

Turbūt niekam nė į galvą neateina mintis, kad iki šiol gyveną šiame kontinente mūsų tautiečiai nieko nežinoję apie Aukuro vardą pasivadinusį ir Onos Mikulskienės vadovaujamą kanklių orkestrą. Bet skaityti atsiliepimus spaudoj arba girdėti pasakojimus, tai dar ne viskas. Va, kai savo akimis pamatai ir pasiklausai, tai jau visai kas kita. Tuomet ne tik smalsumo užgauta styga patenkinama, bet

Pranešėja Vilija Nasvytytė Toronte koncerto metu, S. Dabkaus nuotrauka

kartu susidaroma ir sava asmeniška nuomonė.

Taip pat ir Birbynės jaunimo ansamblis nors vietinis, bet nemažiau mūsų visuomenę domina jo polėkiai bei pasiekti laimėjimai. Būdamas geroje muz. Dalios Viskontienės rankose, šis palyginamai dar jaunas vienetas, savo pasirodymais yra gražiai užsirekomendavęs.

Koncertą trumpu išanginiu žodžiu pradėjo Birbynės jaunimo ansamblio vadovė D. Viskontienė ir tuo pačiu metu pristatė Aukuro kanklių programai pranešėją Viliją Nasvytytę. Ši jauna, grakšti pranešėja, duodama gana plačią kanklių istorinę apybraižą, savo gražiu lietuvių kalbos mokėjimu ir vaidybinio perdavimu tuoju pat palenkė atsilankiusių simpatijas. Taip pat jina pasirodė esanti ir gera deklamatorė. Vienos pertraukėlės metu, su giliu įsijautimu mums paskaitė Bern. Brazdžionio eilėraštį apie Lietuvos girių stiprų ažuolą.

Koncerto pirmojoje dalyje kanklėmis solo išpildė U. Stasaitė, L. Sniečkutė, D. Januškytė, R. Bankaitis, D. Bankaitytė, V. Bankaitis ir R. Sniečkutė. Pastaroji yra baigusi O. Mikulskienės 4 metų kanklių studiją ir dabartiniu metu yra kanklių orkestro vadovės asistentė. Pastaruoju prieš pertrauką ėjo Liaudies dainos variacija, kurią išpildė kanklininkų kvartetas. Charakteringa buvo tai, kad kvarteto sąstatą sudarė vienos šeimos nariai: Vytautas, Danutė, Mirga ir Raimundas Bankaičiai. Tai gra-

nos variacija, kurią išpildė kanklininkų kvartetas. Charakteringa buvo tai, kad kvarteto sąstatą sudarė vienos šeimos nariai: Vytautas, Danutė, Mirga ir Raimundas Bankaičiai. Tai gra-

Sol. I. Grigaliūnaitė koncerto metu Toronte, S. Dabkaus nuotrauka

Toronto Birbynės jaunimo ansamblis koncerto metu gruodžio 13 d., S. Dabkaus nuotrauka

žus ir sekintas pavyzdys.

Po pertraukos į sceną išėjo keliolikos kanklininkų orkestras ir išpildė kompozitorių A. Mikulskio, J. Naujalo, J. Bertulio, P. Stepulio ir J. Švedo kūrinys. Čia pat torontiečiams gražiai užsirekomendavo jauna Aukuro solistė Irena Grigaliūnaitė, kuri kartu su kanklių orkestru išpildė Lietuvai brangi, Stoviu aš parimus ir keletą kitų aukščiau paminėtų kompozitorių kūrinių. Scenoje visus techniškus įrengimus tvarkė inž. H. Bankaitis.

Jaunimo ansamblis Birbynė, kuris gausus buvo savo skaičiumi, programoje turėjo liaudies dainas, skudučius, birbynes ir kankles. Programa, nors ir neilga, bet viskas harmoningai derinosi ir buvo įdomu.

Baigus programą pasikeista padėkos žodžiais. Aukuro kanklių orkestro mokytojai O. Mikulskienė, solistė I. Grigaliūnaitė ir Birbynės vadovė D. Viskontienė įteikė gėlių puokštę ir tuo pačiu metu Clevelando A

NAUJŲ METŲ RADIO PROGRAMA

Pradedant Clevelando lietuvių šimtmečio metus Tėvynės Garsų radijas Naujų Metų dieną transliuos pusantros valandos programą. Prof. J. Jakštas supažindins su Clevelando lietuvių šimtmečio istorija, kalbės PLB pirmininkas St. Barzdukas ir šimtametė lietuvė, Ohio valstybės garbės pilietė, Ona Razgaitienė. Lietuvių šimtmečio proga sveikinimus pareikš LB Ohio apygardos pirmininkas K. Žiedonis, Clevelando miesto meras Carl B. Stokes Tautybių Sąjūdžio pirmininkas Ralph J. Perk ir kiti žymūs amerikiečiai.

Programa transliuojama 1971 sausio 1 nuo 8 val. vak. iki 9 val. 30 min. vak. per WXEN-FM 106.5 mgc.

KALĖDŲ ŠVENTĖMS DOVANA VASARIO 16 GIMNAZIJOS 5 IR 53 BŪRELŲ GLOBOTINĖMS

Clevelando 5 ir 53 narių rėmėjų būreliai Lietuvių Vasario 16 gimnazijai remti vadovas St. Nasvytis būrelių globotinėms 8 kl. mokinėi Nijolei Žutautaitėi ir 6 kl. Marinei Nutautaitėi Kalėdų švenčių proga pasiuntė 20 dolerių dovanų. 10 dolerių paaukavo ALTS Clevelando skyriaus valdyba, 5 dolerius dr. ir p. Sandargiai ir 5 dol. St. Nasvytis.

AUKOS P. IR A. BRAZINSKŲ GYNYBAI ANTRAS SĄRAŠAS

Per ALT Clevelando Skyrių aukoję:

Po \$25.00: Lietuvos Vyčių Clevelando Senjorų kuopa, V. ir S. Gedgaudai ir dr. XYZ.

Po \$20.00: Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Clevelando skyrius ir G. Žebertavičius.

Po \$15.00: dr. H. Brazaitis, dr. S. ir dr. G. Matai.

Po \$10.00: P. Balčiūnas, D. ir S. Čipkai, D. ir J. Kregždės (Cincinnati), J. Lipnis, J. Mikonis, N. Petronis ir B. S.

Po \$5.00: Moterų Sąjungos 36-a kuopa, V. ir O. Čepukaičiai, J. Damušis, A. Garka, St. ir J. Ignatavičiai, Jarašūnienė, J. Jasine-

vičius, St. Jurgaitis, A. Kasulaitis, L. Keženis, P. Kudukis, P. Mikšys, J. Pivoriūnas, Z. Pivoriūnas, V. Sakas, L. Staškūnas, E. Stepas ir XYZ.

Mažesnėmis sumomis aukoję: 3 po \$3.00, 13 po \$2.00 ir 5 po \$1.00, viso \$345.00.

Iki šiol 164 asmenys ar organizacijos aukoję \$807.10. Visi pinigai persiūsti ALT Centro Valdybai, kuri rūpinasi aukų telkimu JAV-ėse.

Aukų rinkimas yra tęsiamas ir visi, kurie dar neįteikė savo auką prašomi persiūsti ALT skyr. išdinin-kui p. V. Palūnui, 518 Catalina Drive, Akron, O. 44319; skyr. pirm. A. Pautieniui, 2733 East Overlook Road, Cleveland, O. 44106 arba įteikti bet kuriam iš valdybos narių.

ALT Clevelando Skyriaus Valdyba

• St. Lukas, clevelandietis veikėjas, paaukavo \$10 ALT Clevelando skyriui, paremiant akciją dėl S. Kudirkos išdavimo sovietams.

• Plk. Vladas Braziulis Kalėdų šventėms išskrido į Los Angeles pas savo dukrą Laimą ir žentą inž. Emanuelį Jarašūną, "Rūtos" investavimo bendrovės prezidentą.

• Globe Parcel Service, Inc. Clevelando skyrius praneša gerb. klientams, kad šis skyrius bus uždarytas nuo š. m. gruodžio mėn. 24 d. iki sausio mėn. 5 d., 1971 m.

Nuoširdžiai dėkojame visiems klientams ir linkime linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų Naujų Metų.

Vedėjas

787 E. 185 St.
Cleveland, Ohio 44119
Tel. 486-1836

Skaitykit ir platinkit
DIRVĄ

NAUJŲ 1971 METŲ SUTIKIMO BALIUS

Rengiamas LB CLEVELANDO 1-os ir 2-os APYLINKIŲ VALDYBŲ.

Ivyks Š. M. GRUODŽIO 31 ŠV. JURGIO PARAPIJOS SALĖJE.

SALĖ ATIDARYTA NUO 8 V. V. VAIŠIŲ PRADŽIA 9 V. V. UŽBAIGA 3 V. R.

Kvietimai užsakomi pas Z. Tarutį tel. 944-0539, M. Aukštuolį tel. 481-9828 ir kitus Valdybos narius.

Bus linksma, gražu ir malonu.

(Automobiliai bus saugojami policijos)

Akademikų skaučių ruošų bendrųjų kūčių dalis rengėjų. Stovi iš kairės S. Gedgaudienė, R. Nasvytienė, N. Mockuvienė, V. Nasvytytė, M. Puškorienė, P. Mašiotienė su kalėdų seneliu (P. Mašioru). V. Bacevičiaus nuotrauka

JAUKIOS AKADEMIKŲ SKAUČIŲ KŪČIOS

Kalėdos yra žinomos visame pasaulyje kaip taikos ir ramybės šventė. Skautėms tams tai yra dar bendrų gerųjų darbėlių laikotarpis. Ir vieną tų darbėlių kaip tik atliko pereiną ketvirtadienį Clevelando akademikai skautės ir skautai, suruošdami tradicines lietuviškas kūčias, kuriose dalyvavo virš 70 žmonių, jų tarpe kleb. kun. B. Ivanauskas, kun. Žemaitis ir svečias iš Washingtono kun. dr. T. Žiūraitis.

Prieš Kūčių vakariene, A.S.D. Centro V-bos pirmininkė S. Gedgaudienė nuotaikingai pravedė t. n. Reginos Nasvytienės paruoštą trumpą kalėdinį montażą, kurį gražiai atliko Vilija ir Paulius Nasvyčiai ir Linas ir Gediminas Puškoriai.

Po to, kleb. kun. B. Ivanauskas paskaitė Kūčių vakarienos maldą, o jaunieji programos dalyviai uždegė tradicines Kūčių žvakes. Visi dalinosi plotkelėmis,

linkėdami vieni kitiems malonių Kalėdų švenčių. Prie šienų uždėtų ir gražiai papuoštų stalų ir skaniai pagamintų tradicinių Kūčių valgių, vyriausios šeimininkės t. n. M. Puškorienės globoje ir visai netikėtai Kalėdų senelio (P. Mašioro) visi apdalinę dovanėlėmis, Kūčių dalyviai praleido keletą malonių valandėlių.

Bet daugiausia dėmesio susilaukė pirmą kartą Clevelande baltais lietuviškais ornamentais - šiaudinukais papuošta Kalėdų eglutė ir labai skoningai tuo pačiu būdu išpuošta scena ir salė. Kiek ten įdėta darbo ir laiko mūsų darbščiųjų sėsių S.

Gedgaudienės ir P. Mašiotienės, salėje padedant visų akademikų bičiuliui sktn. V. Bacevičiui.

Tie įspūdingi ornamentai buvo pagaminti pagal s. Vandos Aleknienės iš Chicago demonstruotą Clevelande šiaudinukų gamini-

ma. Nepaprastai gražūs ir įdomūs kalėdiniai papuošimai ir s. B. Rėkaus tvarkoma kalėdinių giesmių muzika sudarė tikrai jausmą ir malonią Kūčių vakaro nuotaką. Ačiū akademikams skautėms ir skautams už taip visiems ypatingą gerąjį Kalėdų darbėlį.

N. M.

Kūčių programos išpildytojai skaito R. Nasvytienės paruoštą montażą: Linas Puškorius, Gediminas Puškorius, Vilija Nasvytytė, Paulius Nasvytis ir Stefa Gedgaudienė. V. Bacevičiaus nuotrauka

• Mirė advokatas Antanas B. Montvilis, gimęs Clevelande šio šimtmečio pradžioje, ankstyvų ateivių Montvilų sūnus. Paliko žmoną Marcelę, lietuvaite, ir daugiau šeimos. Pašarvotas buvo Della Jakubs ir sūnaus laidotuvių namuose, E. 185th Street. Palaidotas gruodžio 19 d. Kalvarijos kapinėse.

Jo tėvas buvo veiklus Lietuvių Draugijų Salės bendrovėje ir kitose anks-tyvose draugijose.

• Lietuvos Vyčiai Cincinnati skyrius gruodžio 20 d. turėjo kalėdinį susirinkimą dr. V. Bieliausko namuose ir buvo išrinkta naujai valdyba: pirm. Horace Zibas, 5927 Monticello Ave., Cincinnati, O. 45224 (tel. 542-0076), vicepirm. dr. D. Bieliauskienė, rašt. E. Malzerienė, išd. K. Reifonas, narių rašt. P. Viltrakis. Po susirinkimo narius ir svečius palankė Kalėdų senelis ir buvo pasivaikinta.

• Visi svetimšaliai, gyvenant Amerikoje ir neturį JAV pilietybės, nuo 1971 m. sausio 1 iki 31 d. turi užpildyti registracijos kortelę, kuri gaunama pašte.

Neužsiregistravę, gali būti smarkiai nubausti.

REIKALINGA ŠEIMININKĖ-VIRĖJA

Šv. Jurgio parapijos klebonijai reikalinga šeimininkė-virėja. Kitus ruošos darbus, kaip valymą ir kt. atliaka kita patarnautoja.

Šeimininkė - virėja, jeigu norės, galės gyventi klebonijoje.

Dėl sąlygų prašoma tartis su klebonu kun. B. Ivanausku. St. George's Lithuanian Church, 6527 Superior, Cleveland, Ohio 44103. Tel. (216) 431-5794.

• Prieš atnaujindami savo namų ar automobilių draudimus, palyginkite savo mokestį paskambindami V. Giedraičiui tel. 944-6835.

• Apdraudęs reikalais geriausius patarnavimus gaukite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

PARDUODAMAS NAMAS

Naujosios parapijos rajone. 3 miegamieji. Viena aukšta. Rūsiai. Dviejų automobilių garažas.

GEORGE KNAUS
Real Estate
481-9300

WANTED

PLATERS-HARD CHROME
Experienced only. Make own anodes and fixtures. Highest hourly rates and benefits. FORESTEK PLATING & MFG. 216-421-2553. (92-96)

WANTED AT ONCE METAL SPINNERS

Must have job shop experience in all metals. Steady work, some overtime & fringe benefits.

Apply call or write
WEBER BROS. & WHITE METAL WORKS
Box 187
Hamilton, Michigan 49419
(92-96)

VISIEMS SAVO KLIENTAMS LINKI LAIMINGŲ NAUJŲ 1971 METŲ!

SUPERIOR SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

THREE CONVENIENT LOCATIONS

798 EAST 185th STREET

Telephone 481-8552

6712 SUPERIOR AVENUE

Telephone 431-2497

13515 EUCLID AVENUE

At Superior — (Near Rapid)

Telephone 681-8100

Savo bičiuliams ir klientams, bei visiems Clevelando lietuviams linkiu

LAIMINGŲ NAUJŲ 1971 METŲ

STASYS ASTRAUSKAS

BALTIC DELICATESSEN

PREKYBOS SAVININKAS

677 East 185 Street

481 5314

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• Dirvos kitas numeris. dėl švenčių išeis po N. Metų, sausio 6 d.

• Eufrozina Mikužiūtė, visuomenės veikėja, sveikindama Dirvą pridėjo auką \$10.00.

E. Mikužiūtė, baigusi teisės mokslus, daug veikė SLA ir ALT organizacijose. Ji 1940 m. dalyvavo ALT delegacijoje pas prez. Roose veltą prašant, kad nebūtų pripažintas Lietuvos įjungimas į Sov. Sąjungą. Pokario metais aprūpindavo amerikiečių spaudą informacija apie Lietuvą ir jos laisvinimo klausimais.

Lavinimosi Sąjungos Centro Valdybos vicepirmininkas; Verslininkų Sąjungos Centro Valdybos narys.

1946 Rio Janeiro Brazilijoje Lietuvos Sąjungos pirmininkas.

1949 atvyko į JAV ir gyvena Chicagoje. 1959 išrinktas Lietuvos Tautinio Akademinių Sambūrio pirmininku.

1970 išrinktas JAV LB Garbės Teismo pirmininku.

• JAV Lietuvių Bendruomenės centro valdybos pirmininko adresas yra: Vytautas Volertas, 405 Leon Ave., Delron, N. J. 08075. Tel. (609) 461-9488.

• Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas renka medžiagą apie mūsų laisvės kovotojus Praną ir Algirdą Brazinskus ir Simą Kudirką.

Jis prašo visų lietuvių, gyvenančių įvairiuose kraštuose ir sekančių spaudą įvairiomis svetimomis kalbomis, visą medžiagą, liečiančią Brazinskus ir Kudirką iškirpti ir tas iškarpa bei jų fotokopijas siųsti Vlikui. Reikia pažymėti leidinio (laikraščio, žurnalo) pavadinimą, datą ir leidimo vietą.

Lietuvos laisvės kovai ir būsimai jos istorijai tai yra ir bus labai vertinga medžiaga, juo labiau, kad šiuo metu jos apie Lietuvą visame pasaulyje skelbiama nepaprastai daug.

Iškarpa siųsti adresu: VLIKas 29 West 57 Street, New York, N. Y. 10019, USA.

• Lituanus žurnalo koncertas įvyks sausio 24 d. Chicagoje Jaunimo Centre. Programą išpildys sol. Dalia Kučėnienė. Akompanuos komp. Darius Lapinskas. Bilietai po 5 dol. gaunami Marginiuose 2511 W. 69th Ct., Chicagoje.

• Kr. Donelaičio liuanistinės mokyklos Chicagoje po švenčių pamokas pradės sausio 9 d., 9 val. ryto. Tėvų Komitetas N. Metų progą linki tėvams, mokiniams ir rėmėjams tvirtai eiti lietuviybės išlaikymo keliu ir vaikus išugdyti pilnai susipratusiai lietuviams

Detroito Aušros lit. mokykla gruodžio 15 d. surengė Kalėdų eglutę. Veikaliuką "Į Praktatėlę" parašė ir režisavo mokytoja S. Kaunelienė. Eglutės ir veikaliuko pastatymui talkininkavo mok. E. Zubrickienė ir E. Vasiliauskas. Šios mokyklos pasirodymas su Kalėdų Eglutės vaidinimu įrodė, kad darbas ir atkaklus pasiryžimas savo vaisiais daug ką gali nusteibinti. Reikia nuoširdžiai pasveikinti užsipyvusius entuziastus, o labiausiai S. Kaunelienę.

E. Vasiliausko nuotrauka

NAUJA LIETUVIŠKA ŠEIMA

Š.m. gruodžio 5 d. Chicagoje, šv. P. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje įvyko Elenos ir Alfonso Kelluočių dukters Žilvilės ir Genovaitės ir Cezario Modesty sūnaus Algirdo sutuoktuvės. Didelis būrys giminų, draugų, korporantų bei pažįstamų dalyvavo šv. Mišiose bei vestuvinėse apeigose. Jaunuosius sutuokė ir jų intencijai atnašavo šv. Mišias, pasakė tam momentui pritaikintą pamokslą kan. V. Zakarauskas. Mišių metu giedojo sol. St. Baras.

Jauniesiems išeinant iš bažnyčios prie durų laukė eilė sveikintojų, kurie linkėjo naujai šeimai laimingo gyvenimo. Vestuvinė puota įvyko Beverly House restorane, kurioje dalyvavo virš 300 svečių.

Programos vedėju buvo Vyt. Kasniūnas. Visi svečiai geroje nuotaikoje linksminosi, džiaugėsi naujos lietuviškos šeimos židinėliu ir linkėjo jiems visokeriopos laimės naujo gyvenimo kelyje.

Kaip Algirdas, taip ir Žilvilė yra baigę chemijos mokslus ir abu ruošiasi magistro laipsniui Žilvilė dėsto chemiją Illinois u-te, o Algirdas turi atsakingą darbą savo pasirinktoje profesijoje. Taigi ši jauna pora tvirtai atsistojusi ant ekonominio pagrindo, kuris šeimos egzistencijai yra labai svarbus faktorius. Abu dalyvauja visuomeninėje veikloje. Kaip Algirdas, taip ir Žilvilė priklauso Korpl. Neo-Lithuania. Abu filisteriai Algirdas yra Korporacijos Vyr. Valdybos pirmininkas jau antrą kadenciją. Rašo spaudoje. Beto vadovauja korporacijos orkestrui ir tautinių šokių grupei. Žilvilė taip pat dalyvauja neolituanų orkestre.

Puotos metu jaunuosius Korporacijos Vyr. Valdybos vardu sveikino dr. L. Kriaučeliūnas.

Chicago padalinio pirm. A. Augaitis. Laiškai Lietuviams vardu -- Tėvas J. Vaišnys, Tautinės S-gos vardu -- inž. Mažeika. Neolituanų orkestro vardu -- L. Narbutis. Lemonto lituanistinės mokyklos vardu mokytoja, kurios pavardės nežinau, Gauta eilė telegramų iš Lietuvos ir laiškų iš kitų korporacijos padalinių. Įteikta ir dovanėlių. Visiems padėkojo Al. Modestas, ypač p. Kelluočiams už jam išaugintą gyvenimo palydovę, o savo tėvams už jo išmokslinimą ir kitus rūpesčius.

Ilgiausių metų Žilvilei ir Algirdui Modestams.

Juozas Jurevičius

HARTFORD

LIETUVIŲ KLUBUI
60 METŲ

Prieš 60 m. Hartforde, Conn. gyveno nežinomas, bet mažas skaitčius lietuvių. Jie jautė, kad jų įvairiems reikalams trūksta organizacijos, kuri jungtų visus, o tuo pačiu ir gyvenimo reikalus didesnis skaitčius lengviau įveiktų. Taigi, 1910 m. vos 7 lietuvių, buvo šio klubo steigėjais. Pirmininku buvo išrinktas Juozas Maziliauskas. Pirmieji organizavimo metai buvo labai sunkūs, bet sėkmingi, nes visi labai energingai prirašydavo naujų narių, naujų gerų veikėjų.

1940 m. narių nutarimu Klubas įsigyja didelius mūro savus namus 227 Lawrence St., klubo namai labai lengvai pasiekiami, turi didelę salę su scena, mažesnę, šeimyniniams pobūviams, du didokų kambarių parodoms, ar įvairiems pasitarimams ir barą.

Šiandien Klubas turi keletą šimtų narių, su atskira moterų

įvairių juokų linksmai vadovavo. Iš senųjų klubo narių kalbėjo B. Vedekis, J. Baltulionis, kuriuos susirinkę iš klausė ir palydėjo audringu plojimu.

Klubo Vadovybę dabar sudaro: Juozas Thomas -- pirm. Leonas Kapeckas -- vicepirm. Juozas Grinius -- sekr. Antanas Ambrosė -- išdėininkas. Jiems padeda dar 7 direktoriai.

Choras "Aidas" vadovaujamas nenuilstamo muziko Jurgio Petkaičio padainavo keletą populiarių dainų.

Klubo patalpų išlaikymas reikalauja daug lėšų, o tas lėšas tenka sukelti parengimais, minėjimais ir kitais keliais. Ir šiam minėjimui buvo patelkta ne mažai visokių darbuotojų, bet Jonas Kodis, kuris yra amžinasis "Aido" choro narys, klubo direktorius, daugiausiai surinko skelbimų ir pinigų paminėjimo leidiniui atspausdinti.

Alfonsas Burneika

AUKOS DIRVAI

Atnaujindami prenumeratą ir kitomis progomis aukojo šie Dirvos skaitytojai:

J. Stelmokas, Landsdowne	2,00
A. Šalčinaitis, Phila.	3,00
A. Karpovich, Milwaukee	1,00
G. Stančius, Mount-Vernon	4,00
J. Garla, Cleveland	10,00
P. Bulke, Hamilton	10,00
K. Mikolajunas, Chicago	2,00
J. Uplienė, Dorchester	2,00
A. Gudėnas, Cleveland	2,00
J. Venckus, Coventry	1,00
A. Vilėniškis, Dorchester	5,00
Z. Jakulis, Cleveland	7,00
R. Valodka, Cleveland	5,00
P. Vaičiaitis, Boston	2,00
P. Pajaujūis, Mt. Clemens	2,00
J. Gilvydis, Franklin	2,00
P. Damijonaitis, Cranford	2,00
T. Klovė, Brroklyn	2,00
T. Mečkauskas, Lansing	4,00
SLA 352 Kuopa, Detroit	5,00
Liet. Namų D-ja, Detroit	25,00
T. Savickas, Monticello	2,00
A. Masiulis, Chicago	7,00
DLK Birutės D-ja, Cleve.	15,00

Sveikiname ŠV. KALĖDŲ progą

ir NAUJŲJŲ METŲ visus giminaičius, draugus ir pažįstamus.

Ramanauskų šeima
Clevelande

Visiems savo bičiuliams, giminėms ir pažįstamiems

LAIMINGŲ NAUJŲJŲ

1971 METŲ

linki

John PATRICK, Jr. su šeima

146 First St.

Elizabeth, N. J. 07206

Buvusiam Los Angeles Lietuvių

Tautinių Namų pirmajam mecenatui

VIKTORUI PETRIKUI

mirus, jo žmoną MARGARITĄ ir kitus jo giminės giliai užjaučiame ir kartu liūdime

Los Angeles Lietuvių
Tautinių Namų
dalininkai
Valdyba ir Revizijos
Komisija

A + A

JONUI POVILAIČIUI

mirus, žmonai JADVYGAI, dukrai LORETAI ir sūnui RINGAUDUI su šeimomis reiškiame gilią ir nuoširdžią užuojautą

Vanda ir Vaclovas
Mažeikai

Saugus ir pelningas santaupų, investavimas į nekilnojamąjį turtą

Jūs gaunate Kalifornijos valstybės įstaigose įregistruotą nuosavybės lakštą, be Jūsų sutikimo ar su Jumis neatsiskaičius niekam neperleidžiamą. Dėl smulkesnių informacijų kreipkitės į mus, lietuvių įkurtą ir vadovaujamą investavimo Bendrovę

RŪTA Inc., 3002 Santa Monica Blvd.
Santa Monica, Calif. 90404
Tel.: (213) 828-7525

STATIONARY ENGINEER

Must have City of Detroit first class license.
Swing shift.

Apply employment office

JEFFERSON ASSEMBLY PLANT
965 Clairpointe

Detroit, Michigan

AN EQUAL OPPORTUNITY EMPLOYER

(96-6)

Širdingai sveikiname A. L. Tautinės S-gos Los Angeles skyriaus narius, rėmėjus ir bičiulius šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų progą.

Skyriaus Valdyba